

[Schmidt.]

dringsforslag, der for saa vidt er Udtryk for Enighed med Regeringen, som en Gælds-sanering anerkendes som bydende nødvendig, og delvis ogsaa Udtryk for Enighed om Maaden, hvorpaa det kan føres ud i Virkeligheden — jeg tænker her paa Konverteringen —, men dog Udtryk for Uenighed, idet man hævder, at en Sanering af Landets vigtigste Erhvervsgren er umulig uden en samlet Plan, der ikke blot tager fat paa Gældssaneringen, men ogsaa træffer Forholdsregler for at give Landbruget dets Rentabilitet tilbage. Forskellige Partier, de Konservative, Venstre og Retsforbundet, har afgivet deres særlige Ændringsforslag, og L. S. har lagt sit Program paa Rigsdagens Bord, men Regeringen nægter at gaa med til en samlet Behandling og staar stejlt paa sit Krav om først at bringe Gælds-saneringen i Orden. Da det nu ikke kan nægtes, at i en samlet Plan er hver Del afhængig af, hvorledes de andre Dele formes, maa jeg anse Regeringens Holdning for usaglig og skadelig, naar dette for Danmark vigtige økonomiske og ogsaa politiske Problem skal løses, og af dets Løsning afhænger ikke blot Landets Velfærd, men maaske ogsaa dets Eksistens. Naar jeg ser paa den Landsdel, jeg føler mig i særlig Grad ansvarlig for, Nordslesvig, der er stærkest ramt af Danmarks Nød, saa beklager jeg saa meget mere denne Situation og maa erklære, at jeg ikke ønsker at medvirke ved en Lovgivning, der vel indeholder en Del formaalistjensligt, men ikke muliggør en virkelig befriende gennemgribende Gerning. Jeg beklager, at de særlige Lovforanstaltninger for Nordslesvig, der er truffet i Forvejen, ikke er af den Art, at de stiller Nordslesvig paa lige Fod med det øvrige Land og ej heller bevirker en Betyggelse over for den ovenhængende Fare, der er for, at dygtige Landmænd bukker under, inden en almindelig Sanering gennemføres, saa at de maa gaa fra Hus og Hjem, som de har værnet med Pligttrøskab, med Flid, med deres Sjæls lidenskabelige Kærlighed. Jeg selv har vist, hvorledes denne Sikkerhed kunde tilvejebringes og Ejendommene bevares i Familiernes Hænder, en Vej, der ogsaa vilde tage Brodden af den Jordkamp, der i et omstridt Grænseland ikke helt kan undgaas, men da jeg ikke har fundet Genlyd, maa jeg fralægge mig Ansvar for, hvad et utilstrækkeligt Forslag kan bringe. Det kan bringe Lettelse, men det kan ingen Befrielse bringe, det bliver tværtimod let en Hindring for en befriende Plan. Lovforslaget er, som det

foreligger, i sig selv en Halvhed og viger tilbage for at tage fat paa hele det Kompleks af Spørgsmaal, der kommer i Betragtning, og gaa til Bunds i disse Spørgsmaal, saaledes som Tiden kræver det. Jeg afholder mig derfor fra at stemme.

Knud Kristensen: Jeg kan slutte mig til de Betragtninger, mit Partis ærede Ordfører har gjort gældende, og naar jeg har bedt om Ordet, er det, fordi jeg finder, at den Forstaaelse af Venstres Stilling, som forskellige af dem, der har haft Ordet fra de andre Partier, har lagt for Dagen, har ladet meget tilbage at ønske.

Til at begynde med vil jeg sige, at det forekommer mig, at man i hvert Fald i nogen Grad er enig om, at der bestaar en økonomisk Ulighed mellem Landbrugserhvervets Vilkaar og mange af de andre Erhvervs Vilkaar. Jeg ønsker dertil at føje, at denne Ulighed efter min Opfattelse aldeles ikke hovedsagelig er kommet til Stede, fordi Verdensprisfaldet har sat ind over for det danske Landbrug, men naar Krisen er blevet saa voldsom og langvarig for Landbruget og derved ogsaa er slaet igennem til de øvrige Erhverv, saa er en af Hovedgrundene dertil den, at man ved Statsforanstaltninger holder Landbrugets Udgifter oppe; baade Toldbeskyttelsen, Valuta-centralen, Forbud mod Indvandring af Arbejdere o. s. v., er jo alt sammen noget, som gør, at medens Landbrugets Priser er bestemt af Konkurrencen udefra, i hvert Fald i meget stor Udstrækning, saa har dets Udgiftsniveau ikke kunnet gaa ned i tilsvarende Grad. Man har ved Regeringsforanstaltninger og andre Foranstaltninger med Held søgt at undgaa den Regulering nedad, som den frie Konkurrence paa disse Omraader utvivlsomt vilde have medført. Naar derfor Lovgivningsmagten griber ind paa disse Omraader, er det ogsaa nødvendigt og rimeligt, at den griber ind paa en saadan Maade, at de forskellige Erhverv stilles nogenlunde lige. Derfor forstaar jeg ikke den almindelige Forbavselse over, at Venstre nu kræver Foranstaltninger gennemført. Visse Talere har rettet Bebrejdelser imod Venstre for, at nu er vi gaaet ind i Planøkonomi, nu er vi gaaet ind i en Politik, som vi ellers fordømte — det er navnlig fra Regeringspartiernes Side, man har bebrejdet os dette. Og fra konservativ Side har man sagt: I slaar jo ind paa vor Vej, den Vej, som er den eneste, i hvert Fald den mest farbare, det er *vor* Politik, I nu har taget op! Jeg vil derved sige, at